

1 หลัก 3 ประการของการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ว่าที่ร้อยตรี ดร. จิรายุทธิ์ อ่อนศรี

บทความวิชาการด้านการศึกษา
(Key of Online Learning)

เรื่อง หลัก 3 ประการของการเรียนการสอนแบบออนไลน์
(Key of Online Learning)

ผู้เขียนบทความ
ว่าที่ร้อยตรี ดร. จิรายุทธิ์ อ่อนศรี
ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์
ห้องทำงานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

วิทยาลัยการอาชีพพนมทราษิต กรุงเทพมหานคร
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

หลัก 3 ประการของการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Key of Online Learning)

ว่าที่ร้อยตรี ดร. จิรายุทธิ์ อ่อนศรี

บทความนี้จะกล่าวถึง หลัก 3 ประการในการเตรียมความพร้อมของผู้สอนในการเตรียมตัวสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) โดยเฉพาะการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online Learning) ซึ่งทั้ง 3 องค์ประกอบหลักดังกล่าวนี้ เป็นส่วนที่สำคัญสำหรับผู้สอนในการนำมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning) โดยเฉพาะโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในขณะนี้คือ ห้องเรียน DLIT, Google Apps for education, Office 365 ผู้สอนควรมีหลัก 3 ประการดังนี้ครับ

หลัก 3 ประการของการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Key of Online Learning)

1. การเตรียมการเชิงรุก (Proactive)

1.1 ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร (Know your course) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานมาจากผู้เรียนที่ท่านได้ทำการสอนมาแล้ว เช่น ปัญหาในการสอน ปัญหาในการเรียน ข้อคำถาม ข้อเสนอแนะต่างๆ ในชั้นเรียนของท่าน เพื่อนำมาใช้เป็นหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

3 หลัก 3 ประการของการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ว่าที่ร้อยตรี ดร. จิรายุทธิ์ อ่อนศรี

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน (Seek information about your students) การค้นหา เก็บข้อมูลของผู้เรียน ทั้งในแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับกระบวนการจัดการเรียนการสอน แบบออนไลน์ ท่านควรจะต้องรู้ว่า ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนไหม สามารถเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกมากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรการสอนของท่าน ว่าผู้เรียนรู้สึกอย่างไรในการเรียน ผู้เรียนพูดคุย กันในเรื่องอะไรบ้างเกี่ยวกับวิธีการสอนและหลักสูตรออนไลน์ของท่าน เพื่อที่จะได้นำมาใช้ช่วยเหลือ หรือเพิ่มเติมให้ผู้เรียนในครั้งต่อไป

1.3 ความรู้สึกที่ดีในครั้งแรก (Good sense) ผู้สอนควรสร้างความรู้สึกที่ดีในครั้งแรกที่เข้าเรียนในหลักสูตร เช่น กล่าวคำต้อนรับในหน้าแรก หรือการสร้างความประทับใจด้วยข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน เช่น ชื่อเล่น วันเกิด หรือสิ่ง que ผู้เรียนชื่นชอบ

1.4 โพสต์ประกาศสม่ำเสมอ (Post regular announcements) ผู้สอนควรโพสต์ประกาศแจ้งข้อมูล ข่าวสาร หรือความก้าวหน้าในด้านต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้เรียน รวมไปถึงวันที่จะครบกำหนดของ กิจกรรมต่างๆ ที่มีประโยชน์สำหรับผู้เรียน เพื่อที่ผู้เรียนจะได้ทราบกำหนดการต่างๆ ในการจัดการภาระงานตามที่ได้รับมอบหมาย และส่งงานได้ทันตามกำหนดเวลา

1.5 มีการติดต่อสื่อสารอย่างชัดเจนกับนักเรียนที่ขาดหายไป (Communicate clearly with students on missing) ผู้สอนควรมีการออกแบบระบบการติดตามผู้เรียนที่ขาดหายไปจากระบบการเรียนการสอนออนไลน์ โดยอาจมีการประสานกับผู้เรียนโดยตรง หรือผ่านสื่อโซเชียลมีเดียต่างๆ ด้วยวิธีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าเรียนด้วย กระบวนการกลุ่มย่อยร่วมกับเพื่อนชั้นเรียน หรือสอบถามและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน เพื่อลดข้อผิดพลาดในการเข้าเรียน หรือทำกิจกรรมในห้องเรียนออนไลน์ครั้งต่อไป

2. ความเป็นมืออาชีพ (Professional)

2.1 การตอบสนองตลอดเวลา (Timely responses are expected) ผู้สอนควรมีการปฏิสัมพันธ์อยู่ตลอดเวลากับผู้เรียน โดยเฉพาะเมื่อมีข้อคำถาม ข้อสงสัย หรือการสอบถาม แจ้งปัญหาการใช้งานต่างๆ ในขณะที่ ผู้เรียน กำลังเรียนอยู่ หากผู้เรียนได้รับการตอบสนองในทันที หรืออย่างช้าไม่ควรเกิน 1 วัน การปฏิสัมพันธ์อย่างรวดเร็วจะส่งผลให้เกิดผลดีต่อความรู้สึกของผู้เรียน ทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆ ในชั้นเรียนออนไลน์ให้ ประสิทธิภาพสำเร็จ

2.2 กำหนดเวลาในการทำงาน (Office Hours) ผู้สอนควรกำหนดเวลานัดหมายในการทำงานร่วมกันระหว่าง ผู้สอนกับผู้เรียน หรือผู้เรียนกับผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาในการทำงานหรือกิจกรรมร่วมกันผ่านอุปกรณ์ต่างๆ เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต ผ่านทางโซเชียลมีเดียต่างๆ เช่น skype, Line, FaceTime

4 หลัก 3 ประการของการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ว่าที่ร้อยตรี ดร. จิรายุทธิ์ อ่อนศรี

2.3 การโพสต์ และการมอบหมายภารกิจที่ชัดเจน (Create a standard of quality assignments and postings) ผ่านรูปแบบการสื่อสารออนไลน์ที่มีความเหมาะสม มีความถูกต้องสอดคล้องกับความพร้อมของผู้เรียน ในการรับข้อมูลข่าวสารจากการโพสต์ และการมอบหมายภารกิจ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถรู้และเข้าใจในทันที โดยที่ไม่ต้องตีความ การโพสต์และการมอบหมายภารกิจที่ดี มีคุณภาพจะทำให้กิจกรรม หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามเป้าหมายที่ผู้สอนได้วางไว้

2.4 ใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมืออาชีพ (Use professional language) ผู้สอนควรใช้ภาษาในการสื่อสารกับผู้เรียนด้วยความรอบคอบและครอบคลุมทุกประเด็นของกิจกรรมอย่างมืออาชีพ ควรงดการใช้ภาษาที่ใช้คำย่อและสั้น ทำให้สื่อความหมายไม่ชัดเจน ไม่ตรงกับสิ่งที่จะสื่อออกไป ส่งผลให้ผู้เรียนสับสนหรือต้องตีความหมายจากภาษาที่ใช้คำย่อและสั้น ส่งผลให้ภารกิจหรือกิจกรรมอาจล้มเหลว หรือได้ผลงานที่ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของภารกิจ ดังนั้นการใช้ภาษาในการสื่อสารที่ดีควรกระชับได้ใจความ ตรงประเด็นไม่สั้น ไม่ยาวจนเกินไป

3. สร้างความน่าสนใจ (Personable)

3.1 ในการตอบคำถามหรือข้อสงสัยของผู้เรียน ผู้สอนควรเลือกใช้คำตอบที่สร้างสรรค์ ส่งเสริมกำลังใจและความรู้สึกที่ดีให้กับผู้เรียน โดยเพิ่มเติมข้อเสนอแนะในการให้คำตอบกับผู้เรียน

3.2 ผู้สอนควรตั้งคำถามจากมุมมองของผู้สอน เพื่อสื่อสารแนวทางใหม่ ประเด็นใหม่ หรือชี้้นำให้ผู้เรียนได้เกิดความคิด หรือข้อสงสัยเพื่อนำไปสู่การค้นหาความรู้ใหม่ของผู้เรียน

3.3 การให้ผลตอบกลับ ไม่ว่าจะเป็นการติ หรือการชมจากผู้สอน ควรให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้สอนต้องรู้และเข้าใจถึงระดับในการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นในการให้ผลย้อนกลับไปถึงผู้เรียน ผู้สอนควรมีข้อเสนอแนะที่มีความแตกต่างกันจากผลการทำงานของผู้เรียนแต่ละคน หรือกลุ่มผู้เรียน โดยอาจให้ผลตอบกลับเป็นการส่วนตัวกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้และเข้าใจในกิจกรรม หรือภารกิจที่แตกต่างกันมากยิ่งขึ้น

3.4 ควรมีการแนะนำแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมที่อาจนำไปสู่ความลึกซึ้งของเนื้อหามากยิ่งขึ้นจากกิจกรรมในระหว่างการจัดการเรียนการสอน

สรุป

ในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) โดยเฉพาะแบบออนไลน์(Online) ผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจธรรมชาติการเรียนรู้ที่มีความแตกต่างกันของผู้เรียน โดยผู้สอนต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนบนสภาพแวดล้อมแบบออนไลน์ (Online Learning Environment) สำหรับใช้ในการโน้มน้าวให้ผู้เรียนมีความสุข มีความสนใจอยากเข้ามาเรียนรู้ หรือทำกิจกรรมผ่านระบบออนไลน์อยู่ตลอดเวลา ดังนั้นแนวทางดังกล่าวเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะทำให้ผู้สอนได้รู้ เข้าใจ และให้ความสำคัญกับการให้กำลังใจผู้เรียน เพื่อให้การนำการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online Learning) มาใช้เกิดประโยชน์และได้ผลสัมฤทธิ์ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้สอน

อ้างอิง

Karen Barnstable. (2012). **Three “P”s of Online Instruction** (Online)

<https://kbarnstable.wordpress.com/2012/09/05/three-ps-of-online-instruction/> สืบค้นเมื่อ 30 ก.ย. 2558